

SBS miljöarbete

Innehåll

SBS miljöarbete	1
Miljöpolicy	2
Bottenmålning.....	3
Godkända båtbottnfärger.....	3
Vid spill och utsläpp.....	4
Båt på land	5
Förvaring av flytande kemikalier	6
Båt i sjön	6
Personligt skydd inom SBS.....	7
VID OLYCKA/FARA.....	10
Personskada.	10
Brand	10
Utsläpp	10
Skadegörelse.	10
Båtförtöjning släppt.....	11
Båt som vält på land	11
Avfallshantering	12

Miljöpolicy

Som medlem i SBS har du ställt dig bakom vår stadga med sitt syfte samt våra ordningsföreskrifter. Därmed har du ett ansvar för förvaltning av den miljö där vi verkar som förening. Vårt hamnområde ligger inom nationalstadsparken och vi arrenderar mark och vattenområdet av Stockholms Stad.

Vi som medlemmar i SBS strävar efter att så långt det är möjligt minimera negativ miljöpåverkan från vår verksamhet genom att agera på ett miljöriktigt sätt i vårt båt/klubbliv. Fördjupad information om lagar, regler, förordningar och rekommendationer står att finna hos följande myndigheter:

- Miljöbalken i lagboken
- Kemikalieinspektionens föreskrifter
- Transportstyrelsen
- Stockholm Stads föreskrifter för båtklubbar

I miljöbalken finns allmänna hänsynsregler som skall tillämpas. Hänsynsreglerna omfattar bland annat kunskapskravet, försiktighetsprincipen och produktvals-principen.

Kunskapskravet innebär att en verksamhetsutövare är skyldig att skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhet eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljö mot skada eller olägenhet. ”Skall du sanera din båtbottnen så är det ditt ansvar att inhämta relevant och aktuell kunskap. Notera här att rekommendationer från myndighet ändras över tid.”

Enligt **försiktighetsprincipen** ska du som är verksamhetsutövare iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller för miljön. ”Skall du sanera din båtbottnen så är det ditt ansvar att vidta

lämpliga försiktighetsmått för att undvika/minimera skada på miljö och människor.”

Produktvalsprincipen innebär att man ska undvika att använda eller köpa sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan medföra risker för människors hälsa eller miljö, om de kan ersättas med produkter eller organismer som är mindre farliga. ”Vid tvättning, vaxning, målning väljer du produkter som minimerar påverkan på miljö och människor. Du väljer det miljövänligaste alternativet bland de produkter som godkänts av myndighet för underhållsarbete av båt samt för framdrivning av båten med avseende på drivmedel.”

Bottenmålning

Innan du målar din båtbottnen med en färg som innehåller biocider(gifter) finns det flera avväganden du behöver göra. Behöver du använda bottenfärg? Kan du i stället använda båtbottentvättar eller kanske räcker det med avspolning vid båtupptagning? Kanske använda färg som förhindrar påväxt enbart på fysikalisk väg? Om båten ligger förtöjd SBS hamn, större delen av säsongen så växer inga havstulpaner på båtbottnen. Notera att det inte är tillåtet att vid torrsättning spola av en båt som är målad med biocid-färg.

Godkända båtbottnfärger

SBS hamn ligger i Östersjön och de bottenfärgerna med biocider(gifter) som är godkända presenteras på Kemikalieinspektionens hemsida under kategorin ”Ostkustfärger” (vilka innehåller gift).

Inom SBS avråds från att använda självpolerande antifoulingfärg. Vid spolning av båten så släpper dessa färger och rinner ner i mark och vatten. Inom SBS rekommenderar vi, om ni väljer biocidfärg, att den

skall vara av typen ”hård”. Överväg sedan att inte måla båten varje år, inspektera botten och ställ er frågan om det behövs ett nytt lager med hård bottenfärg.

Vi vill än en gång poängtera att även om ”Ostkustfärg” är godkänd för våra vatten så är den giftig. Omålad eller biocidfri botten är bäst för miljön och kanske också bekvämast i längden för dig som båtägare.

I övrigt är det sällan något rengöringsmedel behövs vid tvätt av bordläggning och överbyggnad än rent vatten.

På Transportstyrelsens hemsida finns det ett samverkansprojekt kallat ”Skrovmålet” där flera organisationer bland annat från båtlivet, tagit fram lämpliga åtgärder för att minska andelen giftiga produkter inom båtlivet. Som träbåtsägare kan du där få ledtrådar hur du kan behandla ett träskrov.

Vid spill och utsläpp

Vid miljöfarligt spill på hamnplan används det saneringsmedel (Absol) som finns i miljöstationen. Samla upp förorenat material och jordlager för att förhindra spridning och deponera det i miljöstationen. Vid utsläpp av olja eller bränsle i vattnet så skall en läns (en lång korv som absorberar utsläppet) läggas ut kring utsläppet för att förhindra spridning. Länsen finns i förrådet vid dom inre grindarna. Om båt sjunkit och utsläpp kan befaras skall en läns läggas ut kring båten. En omedelbar bedömning skall göras om något miljöfarligt ombord på sjunken båt kan evakueras direkt t.ex bränsledunkar eller reservolja. Vid större utsläpp i hamnen där sanering krävs ska följande rutin tillämpas:

Ring 112 och ange typ och mängd av det som kommit ut. Meddela SBS ordförande samt kontakta Solna kommuns kontaktcenter 08-

7461000 och begär Solna kommuns Miljö och Hälsoskyddsnämnd. Stanna till dess Brandkår eller kommunens jourfirma är på plats.

För att undvika alla former av små och stora spill så får inga dunkar, flaskor, burkar eller andra behållare med miljöfarliga ämnen förvaras direkt på hamnplan. Samtliga sådana ämnen skall ha dubbla emballage. Samma sak gäller när de förvaras i av SBS uthyrda skåp.

Båt på land

Båtar som är målade med bottenfärg som innehåller biocider får inte spolvas av eller tvättas med vattenslang eller högtrycksspruta. För att detta skall vara tillåtet så krävs en spolplatta som samlar upp det förorenade vattnet.

Du har ett extra ansvar för området kring din uppläggningsplats.

Tänk på din egen hälsa genom att bära rätt skyddsutrustning vid rätt tillfälle. Använd ögonskydd, täckande klädsel, handskar och munskydd vilka alla skyddar mot exponering och inandning av färg och slipdamm. Vid målning och lackering med färger innehållande lösningsmedel – använd andningsmask.

Skall du utföra "heta" arbeten på din båt, tala med hamnkapten och ha brandsläckare tillgänglig.

Linoljetrasor skall hanteras som brandfarliga, dränk dem i vatten och förvara dem i tättslutande brandsäkra kärl.

Vid rengöring och renskrapning av båt skall skyddande presenning täcka mark och sidor och skraprester deponeras i miljöstation.

Vid slipning av botten, fribord och överbyggnad ska dammsugare kopplas till slipmaskin och resterna deponeras i miljöstation. Mark och sidor täcks med presenning.

Glykol får ej släppas ut på hamnplan. SBS har glykolsäckar för återvinning av glykol. Vi förespråkar att ni inte använder glykol utan giftfri antifreeze medel.

Vid sanering av giftiga bottenfärger se Rekommendationer till båtägare, båtklubbar och andra verksamhetsutövare: Sanering av bottenfärg som innehåller TBT eller andra farliga ämnen från fritidsbåtsskrov. Transportstyrelsen (TSS 2021-3499) samt ”Skrovmålet”.

Förvaring av flytande kemikalier

Alla flytande kemikalier; tex lösningsmedel och färger måste förvaras på sådant sätt att om burk eller flaska börjar läcka så skall innehållet inte kunna rinna ut i naturen, detta gäller även de kemikalier som förvaras i våra skåp. Flaskor och burkar som innehåller ämnen som kan påverka miljön skall förvaras i en plastbalja som tål lösningsmedel.

Båt i sjön

Förorenat slagvatten får inte pumpas ut i sjön – för hantering se avfallsplan.

Vi rekommenderar att ni har en sk kölsvinskorv eller liknande för att absorbera eventuella oljespill i kölsvinet. Förbrukad kölsvinskorv skall deponeras i miljöstation.

Tömning av båttoaletter kan ej ske inom hamnområdet. Ni hänvisas då till närmaste marina sugtömningsanläggning. Sök själv lämplig anläggning.

Personligt skydd inom SBS

Som medlem i SBS är du en del i det kontinuerliga skyddsarbetet. Vi har ej någon anställd/professionell som löpande följer de förehavanden som sker inom hamnområdet. Det är vi alla, medlemmar, som tillsammans skapar den trygghet/säkerhet som skall råda. Ditt handlingsätt påverkar övriga liksom deras handlingsätt påverkar dig.

När båtarna är i sjön är det främst ordningen på bryggor som kan förorsaka skada. Föremål/förtöjningsmaterial kan skapa snubbelrisk och smala gångstråk. Se därför till att bryggan har en fri gångväg. Ditt steg från brygga till båt (och vise versa) är ett kritisk moment där du inte skall ta några risker. Ha gärna flytväst på dig när steget tas då det är lätt att skada huvudet vid ett fall. På höst och vår kan bryggorna vara mycket hala av frost.

I motorrum och kölsvin skall det finnas oljeabsorbent som ur slagvattnet kan suga åt sig ev oljerester. Absorbenter som mättats byts kontinuerligt ut och deponeras i miljöstation.

När båtarna står på land har du ett ansvar för att din båt är rätt upplagd och klarar de stormar som kommer. Du bör kontinuerligt kontrollera detta då tjälen kan förändra bockarnas/stöttornas placering och därmed deras stöttande effekt. Speciellt höst och vår.

Det betyder att när du går på hamnplan bland båtarna så måste du vara observant på att de båtar du passerar verkar ha en säker uppallning. Om inte, kontakta båtägaren, eller någon i hamnkommittén. För de som har täckställningar av metall gäller det att tillse att dessa är väl fastsatta och ej kan utgöra någon fara.

När väl vårrustningen börjar så är principen den att vi använder de medel/färger som bäst skonar den omgivande och din egen miljö.

Läs noga igenom tillverkarnas föreskrifter och försäkra dig om att det är en produkt du får använda inom SBS. Anpassa ditt personliga skydd efter de föreskrifter som tillverkaren anger. Ha alltid heltäckande kläder, handskar, ögonskydd och andningsmask tillgängliga vid arbetsplatsen så att du kan variera ditt skydd efter behov.

Vid tvätt av båt går det oftast bra utan kemiska medel men om det måste användas – använd något som skonar miljön. Beträffande färger så gäller miljövänligaste alternativ och här kommer ständigt nya rön och regler, så håll dig uppdaterad. Beträffande användande av linolja så kräver det största vaksamhet med tanke på faran för självantändning av trasor. Trasor läggs i vattenfyllda kärl och lakas ur under en längre tid eller bränns direkt på ett säkert sätt. Lägg ej linoljetrasor i miljöstationen eller annat sopkärl.

Glykol i ”öppna” kylsystem måste tömmas innan sjösättning. Använd SBS glykolsäckar för återvinning och deponera i miljöstation. Samma sak gäller konserverings- och motoroljor.

Inom hamnområdet har vi en motorkran som klarar max 1000 kg. Innan du använder den, försäkra dig om att du behärskar dess funktioner samt att den är funktionsduglig. Slipvagnen får endast manövreras av den som har utbildning för detta. Tala med hamnkommittén.

”Heta arbeten”, svetsning, lödning, skärning inom hamnområdet får endast förekomma efter tillstånd från hamnkommittén.

Vid upptagning av våra båtar så handskas vi med hängande, tunga laster. Det föreligger då stor fara för klämskador. Var hörsam för de instruktioner som ansvarig arbetsledare ger och följ dessa.

I övrigt skall du vara förtrolig med den säkerhetsutrustning som finns inom området. Det gäller brandsläckare, sjukvårdsutrustning,

20240417

räddningsbojar, saneringsmedel, länsar, pumpar, elavstängning samt vattenposter. Var,När,Hur. Räddningstjänsten 112.

Ditt goda omdöme är avgörande.

VID OLYCKA/FARA

Personskada.

- Sjukvårdsmaterial finns i klubbhus, sliphus och toalett för enklare ingrepp.
- Vid svårare skada –Ring 112
- Närmaste akutsjukhus är Karolinska Sjukhuset.
- Glöm ej att det finns flera läkare bland medlemmarna

Brand

Brandsläckare finns vid klubbhus, sliphus och g:a miljöstationen samt att de flesta båtar har egen brandsläckare. Vattenposter finns vid ett flertal ställen längs bryggor.

Ring 112

Larma samtliga inom området

Utsläpp

- Saneringsmedel för mark finns i miljöstation
- Samla upp förorenad mark och material så att spridning ej sker
- Vid förorening i vatten exempelvis oljeutsläpp, lägg ut läns. Läns finns i förrådet vid dom inre grindarna.
- Om båt sjunkit och utsläpp befaras. Lägg ut läns runt båt. Om möjligt, evakuera miljöfarliga vätskor från båten. Ring ägare – tel.nr finns i liggare i klubbhus.
- Vid större utsläpp- Ring räddningstjänst 112

Skadegörelse.

- Ej behöriga personer skall vänligen men bestämt avvisas från området.
- Använd ej fysiskt våld eller tillhyggen och undvik slagsmål.
- Vid behov – tillkalla polis

20240417

- Om möjligt – försök identifiera person eller fotografera – men skapa ej en hotfull situation.
- Vid skadegörelse – meddela båtägare och/eller styrelsemedlem. Liggare med tel.nr finns i klubbhus

Båtförtöjning släppt.

Försök att förtöja så att skada ej uppkommer på kringliggande båtar. Ta ej risker och använd flytväst om du behöver gå om bord. Om en förtöjning släppt, kontakta berörd båtägare. Tel.nr finns i liggare i klubbhus.

Båt som vält på land

Var försiktig när du närmar dig vält båt. Andra båtar kan också stå ostadigt.

Kontakta hamnkommittémedlem och båtägare. Tel.nr finns i liggare i klubbhus.

Glöm ej att ta del av den information som finns på vår hemsida samt på den fasta anslagstavlan på toalettgaveln.

Avfallshantering

För att förenkla för dig med nyckel till hamnområdet så finns det en miljöstation för hantering av miljöfarligt avfall samt några större gröna sopcontainrar inom hamnområdet. Sortera enligt följande:

Båtbatterier	Miljöstation
Mindre batterier	Miljöstation
Olja	Miljöstation
Glykol	Miljöstation
Lösningsmedel	Miljöstation
Färgburkar med rester	Miljöstation
Tomma färgburkar	Kärl för metall
Absorbenter/kölsvinskorv	Miljöstation
Olje/bränslefilter	Miljöstation
Damm/färgavskrap	Miljöstation
Hushållsavfall	Kärl för hushållsavfall
Elmaterial/maskiner	Säck för ändamålet
Pantburkar	Panta själv eller märkt kärl
Bensin/diesel	Miljöstation. I egen uppmärkt behållare
Slagvatten	Miljöstation
Presenningar/täckningsmatr.	Container vid sjö- och torrsättning
Latrin	I marina sugstationer
Metall	Kärl för metall
Glas	Kärl för färgat respektive ofärgat glas.
Kartong och papper	Kärl för papper

20240417